

Gaasperdam

OFFICIER VAN JUSTITIE NEEMT KIJKJE IN DE KEUKEN BIJ JEUGDRECLASSERING:

Het gaat om maatwerk

Officier van Justitie Sylvia Sondermeijer (51) maakt deel uit van het team Ondernijning bij het Amsterdamse arrondissementsparket. In het kader van de leergang ondernijning liep ze twee weken mee bij William Schrikker Jeugdreclassering. In haar werk heeft zij zich onder meer beziggehouden met jeugd die verzeild raakt in criminaliteit. Tijdens haar stage zoekt ze dan ook naar een antwoord op de vraag: Hoe komt het dat een jongere bij de rechtbank terecht komt en wat gebeurt er daarna?

Voor Sylvia Sondermeijer is het duidelijk: de feiten waarvoor jongeren voor de rechter moeten verschijnen worden heftiger. Het betreft steeds vaker geweldsdelicten, gepleegd door jongeren die daarvoor nooit of nauwelijks eerder in beeld zijn geweest. "Als je deze trend wilt stoppen is straffen niet de oplossing, je moet ook het onderliggende probleem, de oorzaak aanpakken."

→ Wat valt je op?

De positieve houding van de jeugdbeschermers en jeugdreclasseringswerkers. Ze blijven maar doorgaan, net zo lang tot ze iets hebben gevonden dat bij de betreffende jongere past. Al lijkt de situatie soms uitzichtloos, er wordt altijd gezocht naar een lichtpuntje.

→ Wat gaat goed?

Ik ben zeer onder de indruk van de multidisciplinaire werkwijze van de jeugdreclasseringswerkers en de gedragswetenschappers binnen de William Schrikker Stichting. Ik heb gezien dat ze hun cliënten goed kennen, dat de adviezen zeer zorgvuldig tot stand komen. De reclasseringswerkers kunnen heel empathisch en begripvol zijn richting de jongere/jongeren ten behoeve van de vertrouwensband. Maar als het nodig is,

'Al lijkt de situatie soms uitzichtloos, er wordt altijd gezocht naar een lichtpuntje.'

trekken ze ook een lijn: tot hier en niet verder. Op een zodanige manier dat de jongere niet afhaakt.

→ Wat kan beter?

Ik schat dat tegenwoordig 80 procent van onze klandizie een licht verstandelijke beperking heeft. William Schrikker kan zich nog meer profileren als specialist op dit gebied.

→ Zie je kansen voor samenwerking?

Het strafrecht is niet op zichzelf staand. Als je een fenomeen wilt oplossen, is oppakken niet afdoende. Je moet samenwerken met de verschillende ketenpartners. De ene keer zal het helpen om iemand een tijdje vast te zetten, de andere keer is een leer/werkstraf wellicht beter.

→ Heb je een andere kijk gekregen op JB en JR?

Als officier van justitie zie je de jeugdreclasseringswerkers en de vertegenwoordigers van de Raad voor de Kinderbescherming en andere betrokkenen normaal gesproken alleen op zitting. Eerlijk gezegd, ik had totaal geen beeld van de manier waarop een plan van aanpak tot stand komt. Dat realiseer ik me pas nu ik een kijkje in de keuken heb kunnen nemen en heb ervaren wat voor proces daaraan vooraf gaat.

→ Wat zou je andere ovj's willen meegeven?

Ik raad iedereen bij het openbaar ministerie die zich bezighoudt met jeugd, aan om hier eens een tijdje mee te lopen.

→ Wat levert dit op?

Het versterkt de wederzijdse band. Dat levert meer begrip op. Voorheen stelde ik vaak vragen aan de

vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming. Ik besef nu pas, dat die de jongere in kwestie helemaal niet kent. Voortaan zal ik meer vragen stellen aan de jeugdreclasseringswerker, want die kent de jongere wel. Omgekeerd merk ik dat de jeugdreclasserder denkt dat ik als officier de jeugdwet uit mijn hoofd ken. Dat is niet zo. Ik ken het (jeugd)wetboek van strafrecht, dat is heel wat anders. Schoenmaker blijf bij je leest.

→ **Wat triggert?**

De grote vraag: wie heeft de touwtjes in handen? Bij wie zitten de jongeren met LVB die ik in de rechtbank zie, in de tang? Ik denk dat je die figuren moet zien te vinden en dat moeten we met z'n allen doen. De zwijgcultuur moet doorbroken worden.

→ **Zijn er veel veranderingen?**

Vroeger had je een ander soort georganiseerde criminaliteit, de Klaas Bruinsma types. Nu lijkt er een straatcultuur te ontstaan waarbij jonge jongens worden ingezet. Er zijn veel kinderen die thuis volledig aan hun lot worden overgelaten, zij worden relatief gemakkelijk geronseld. Als ouders het zelf niet redden, zullen ze hun kinderen ook niet motiveren om te gaan sporten, mee te gaan naar een leuke voetbalclub of zo. Als kinderen veel alleen zijn, is de kans groter dat ze hierin belanden. Soms zie ik dat kinderen in de schoolvakantie zes weken op straat leven. Diep en diep triest.

Ondermijning is ook: complete buurten, postcode gebieden die geregeerd worden door bepaalde groepen. Ik zit sinds 1998, nu dus 25 jaar, bij het openbaar ministerie en ik heb de zaken zien veranderen. We lopen achter de feiten aan. Dat heeft te maken met gebrek aan capaciteit. Daar moet dus iets aan gedaan worden.

→ **Tips?**

Preventie! Maar vroeg signaleren is heel ingewikkeld. Wie moet dat doen? De politie, het openbaar ministerie, de ketenpartners? Ik heb gezien dat maatwerk nodig is. En als het om een jongere gaat, heb ik op zitting altijd nog wel wat bandbreedte, afhankelijk van hoe het loopt.

→ **Het ideaal?**

Liefst zou ik zien dat alle ketenpartners, inclusief de scholen, beter op elkaar afgestemd gaan werken. In de ideale wereld zou het goed zijn als iedereen die bij dit werk betrokken is, vooral de beleidsmakers, eens een weekje gaan meelopen met de jeugdreclassering om te zien hoe het echt zit. Het heeft mij in ieder geval de ogen geopend.

Bio

NAAM: **Sylvia Sondermeijer**

LEEFTIJD: **51 jaar**

OPLEIDING: **Nederlands Recht, Universiteit Utrecht**

BEROEP: **Officier van Justitie**

VRIJE TIJD: **dochter**